

REJSE

Stillesteder

I en række bøger guider forfatteren Peter Olesen til destinationer med fred og ro, både herhjemme og i udlandet, som her på Kullen i Sverige.

Side 8-10

Foto: Peter Hove Olesen

Bestil trygt.
Rejs sikkert.

Læs mere om Safe Travel
på spies.dk

SPIES
FIND YOUR WAVE

Peter Olesen opsøger destination

Journalist og forfatter Peter Olesen guider i tre bøger til, hvordan du finder ro og stilhed i hverdagen og på ferierejser.

POUL HUSTED

Når de 12-årige kammerater Peter og Ingolf skulle på æblerov i barnhedsbyen Holbæk, klatrede de over en to en halv meter høj mur og ind i en frugtplantage for en-

den af Peters have på Bakkekammen 47. I frugtplantagen nød de to stilheden, mens de gnaskede æbler.

»Plantagen var en slags ingenmandsland, der boede ingen. Vi lå på ryggen i det høje græs og kiggede op i himlen, mens vi spiste æbler, som smagte meget bedre end belle de boskoop-æblerne i mine forældres have. Der var ikke en lyd, kun stilhed«, fortæller Peter, som i dag er 75 år, hedder Olesen til efternavn og er kendt som journalist, især fra sin tid på DR, forfatter, foredragsholder og debattør.

Stilheden og freden i frugtplantagen, som senere blev udstykket til et nyt villa-kvarter, Frugtparken, har Peter Olesen aldrig glemt, men »min kammerat Ingolf har jeg ikke set siden drengedårene og ved ikke, hvad der er blevet af«.

Helt fra 1. klasse holdt Peter Olesen sig

EVENTYR-HAVE. Peter Olesen opsøger stilheden, uanset om han bevæger sig rundt i Danmark, udlandet eller storbyer. Peter Olesens foretrukne stillested er hans vilde sommerhus-have i Vejby Strand, som han har døbt Eventyrhaven.

Foto: Morten Langkilde

fra de klassekammerater, der larmede mest. Børnefødselsdage med råb og skrig kunne være anstrengende, for han var en stille dreng, som kom fra et hjem, hvor der aldrig blev talt højt. Den stilhed har Peter Olesen holdt fast i hele livet.

Farens død

For seks år siden blev Peter Olesen opmærksom på, at Miljøstyrelsen havde opfordret landets kommuner til at definere stilleområder. Søndermarken mellem Frederiksberg og Valby, hvor Peter Olesen bor, var et af de områder, hvor man ville forsøge at begrænse trafikken, og det gav ham ideen til at skrive en bog om steder på Frederiksberg og i København, hvor man kan gå fra larm til ro og stilhed. Det blev først til 'Stille København' - efterfulgt af 'Stille Odense' og 'Mine stillesteder'. I sidstnævnte bog opsø-

ger Peter Olesen destinationer med fred og ro ikke alene her i landet, men også i udlandet. Bøgerne kan også anvendes som guidebøger.

Forfatteren afslører, at der sidst på året kommer en fjerde bog, 'Vi elsker stilhed'. Bogen er en antologi, hvor 10 personer, bl.a. forskeren og lægen Bente Klarlund, tidligere biskop Erik Norman Svendsen og journalist og forfatter Georg Metz, fortæller om deres forhold til stilhed, og hvad den betyder for dem.

Både uden- og indendørs kan man ifølge Peter Olesen finde stilheden. Selv mistede han sin far som 15-årig og søgte ro og sjælefred i Skt. Nikolai Kirke i Holbæk.

»Skoleinspektøren kondolerede, kammeraterne holdt sig væk, og læreren sagde ikke noget, da min far døde. Ingen voksne spurgte, hvordan jeg havde det,

stilheden

nok af misforstået hensynsfuldhed. Jeg var knust og søgte ind i kirken, som gav ro til eftertanke. Jeg gik til eftermiddags-

“
I kirken mærker man roen, for alle taler dæmpet. Det samme gør man på et museum

gudstjenester og ville være præst, men det blev gudskelov ikke til noget», fortæller Peter Olesen, som har forfattet og redigeret flere bøger om det at miste.

Man behøver ikke have et religiøst forhold til kirker, men hvis man søger stilhed, er de nemme at gå ind i. Peter Olesen nævner, at hvis man eksempelvis befinder sig på Frue Plads i København, kan man søge ind i Vor Frue Kirke eller Sankt Petri Kirke:

»I kirken mærker man roen, for alle taler dæmpet. Det samme gør man på et museum, for der er visse rum, som kalder på andagtsfuld adfærd. Sjovt nok larmer man heller ikke, når man går ind i et pengeinstitut.«

Ro i kalotten

For Peter Olesen er stilheden en måde at lade op på eller få »noget ro i kalotten«.

»Jo ældre man bliver, jo mere bevidst bliver man nok om det. Set i bakspejlet har jeg nok altid haft det sådan, men er først blevet bevidst om det i en voksen alder. Jeg søger stilheden og opholder mig steder, hvor der ingen larm er, hvis jeg har mulighed for det.«

Tanken om at tage på Roskilde Festival eller til andre store koncerter har aldrig strejft Peter Olesen, men i gymnasietiden kom han dog i Holbæk Jazzklub, ►

SVENSKERFRED. Kullen i det nordvestlige Skåne er et af de naturområder i udlandet, som Peter Olesen anbefaler til folk, der søger ro og fred. Foto: Jens Dresling

ÅFRED. Lyden af vand er en sand lise for Peter Olesen, og i bogen 'Stille Odense' anbefaler han en vandre- eller cykeltur langs åen, men man kan også tage en sejltur. Foto: Morten Langkilde

PARISERFRED. Det arabiske kulturinstitut i Paris, Institut du Monde Arabe, ligger i Jardins des Plantes-kvarteret ud til Seinen og øen Île Saint-Louis. På tagterrassen kan man ikke høre byens larm, men nyde udsigten og roen. Foto: Thomas Muncke

selv om musikken kunne være høj. Til daglig hører han ikke musik, men opsøger stilheden.

Hvis man bor i København eller en halvstor by og ikke orker trafiklarm, kan man lægge sin rute ad stilleveje. Ligger arbejdspladsen midt i byen, kan man kigge efter den nærmeste baggård eller park. Der er masser af muligheder, man skal bare være bevidst om det. Bor man i en mindre by, er larmen knap så voldsom, men uanset bystørrelse ved de fleste, hvor de skal gå hen for at få fred, mener Peter Olesen.

I bøgerne beskriver Peter Olesen også stillesteder, som ikke er så overraskende. Det kan være Tønder-marsken eller den jyske vestkyst i det hele taget, men også billedhuggeren Ole Christensens store skulpturpark ved Olsker på Bornholm, som måske ikke er så kendt. Især i anemonetiden er parken fortryllende og nærmest som et kirkerum, hvor »man bjergtages og automatisk bliver stille«.

“ Hvis jeg en sommerdag sidder på min terrasse, og der er helt stille, og jeg pludselig hører nogle vingeslag, og jeg kigger op og ser to svaner flyve forbi, så er det en stille lyd

Også udenlands opsøger Peter Olesen stilheden. Svenske Kullen hører til favoritterne, men også i Paris finder han ro, på 9. sal på toppen af arkitekten Jean Nouvels smukke bygning Institut du Monde Arabe ved Seinen, hvor der er en formidabel udsigt over byernes by, og trafiklarmen ikke kan høres.

»Favoritten i udlandet er den græske ø Samos. Jeg tror, at vi har været der 20 gange og før det på mange andre græske øer. Man kan godt finde trafiklarm, men man skal ikke bevæge sig langt, før man når kysten med naturens lyde«, siger Peter Olesen.

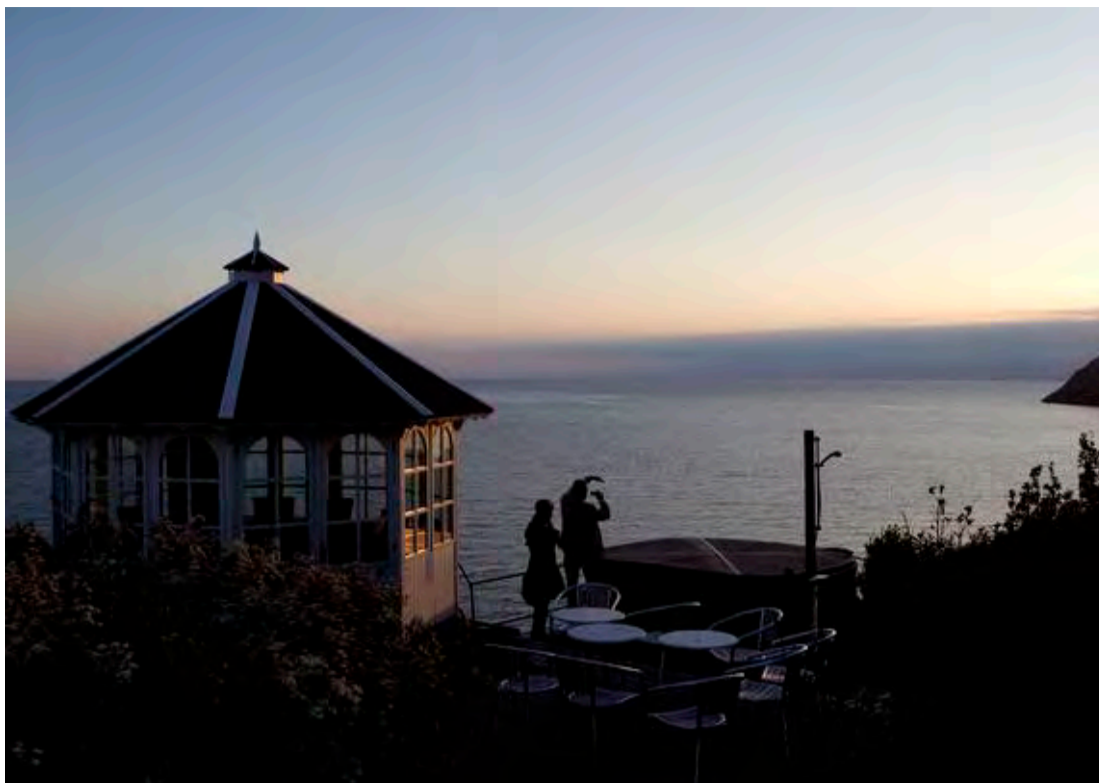
Stilhedsløse
Faktisk er der en række lyde, som Peter Olesen elsker og har døbt stilhedsløse. På de græske øer kan det være cikaderens sang eller havets brusen, men man behøver ikke tage til udlandet for at opleve stille lyde:

»Hvis jeg en sommerdag sidder på min terrasse, og der er helt stille, og jeg pludselig hører nogle vingeslag, og jeg kigger op og ser to svaner flyve forbi, så er det en stille lyd. Det kan også være en lille fugl, som pipper, en lyd af blæst, bølgeslag eller en kilde, der løber; det er jo ikke larm og støj. Faktisk er det min drøm at bo op ad løbende vand«.

Stilhedsløse hører Peter Olesen i sit sommerhus i Vejby Strand i Nordsjælland, hvor haven er vild med et rigt plante- og dyreliv.

Idyllen kan imidlertid forstyrres, for også her er der lyde, som kan ødelægge stilheden.

Peter Olesen hader haveejernes maskinpark bestående af motorplæneklippere, hækklippere, kantklippere og flismaskiner akkompagneret af hundeglam, men konstaterer, at »dem må man leve med«. Måske er der håb forude. Foreningen Vi Elsker Stilhed har over 2.000 medlemmer og er et forum for mennesker, der elsker stilhed og hjælper lydfølsomme mennesker.

KLIPPEFRED. På Kullen i Skåne oplever man ro og fred, og naturens egne lyde kalder Peter Olesen stilhedsløse. Foto: Peter Hove Olesen

ØSTERSFRED. Vadehavet er ikke alene en stor og fredfyldt naturoplevelse; man kan også høste og spise østers, men pas på tidevandet. Foto: Morten Langkilde

GRAVFRED. Assistens Kirkegård på Nørrebro anbefales i Peter Olesens bog 'Stille København', for her finder både døde og levende fred. Sidstnævnte ikke mindst i coronatiden. Foto: Peter Hove Olesen

FAKTA

Peter Olesens stillesteder

Vi har bedt Peter Olesen udvælge fem yndlingsstillesteder rundt omkring i landet:

Jylland: Vadehavet, som er ret nyt for mig. Ballum Kirkeby, den smukke gård Klægager med b&b lige bag Ballum, hvor digteren Jens Rosendal bor og har sin egen navngivne bænk ud til Vadehavet. Rømø og Vadehavscentret nær Mandø er også et besøg værd.

Fyn: Fynshoved med udsigt fra toppen til hele Danmark: Kalundborg, Samsø og Juelsminde i Jylland og ind mod Munkebo og Odense og til Bogense. Det er et meget fascinerende sted, man kan kun komme frem til fods, og det smukke landskab veksler en del. Turen fra Kerteminde til Fynshoved er ganske bedårende gennem bølgende kornmarker og flere steder med kik til vandet til begge sider.

Lolland-Falster: Fuglsang på Lolland er et smukt kunstmuseum og elegant placeret i det flade landskab med kik til vandet. Ikke langt derfra ligger den velbevarede og stemningsfulde lille idylby Nysted med gamle huse og det store Aalholm Slot.

Sjælland: Bramsnæsvig ved Dejligheden ikke langt fra min barndomsby, Holbæk, og skovene Eriksholm og Dragerup. Havnen i Ejby ved Bramsnæsvig er virkelig et besøg værd med kik til den idylliske halvø Dejligheden.

Bornholm: Hammerknuden med det vilde landskab, klipperne og udsigt til den svenske kyst. Når det blæser, er her voldsomt og skønt, og man bliver ganske lille, hvilket kan være sundt indimellem.

Foreningen uddeler en årlig Stilhedspris. Blandt vinderne kan nævnes DSB's stillekupeer, Limfjordsøen Egholm og Rødovre Centrum – sidstnævnte fik prisen for ikke at spille muzak.

Knugende og skræmmende
At stilhed ikke altid er positivt, er Peter Olesen fuldstændig klar over, for den kan også være knugende, skræmmende og ligefrem angstfremkaldende:

»Jeg sidder jo som luksusmenneske og lovpriser den frivilligt valgte stilhed, men det seneste års tid har mange været tvunget til at arbejde hjemme. For ældre, som sidder ensomme på plejehjem, eller enlige alene i hjemmet uden social kontakt er stilheden ved Gud i himlen knugende«.

»Den form for stilhed er ikke ønskelig, men jeg er fortaler for den stilhed, der skal være kontrasten til det larmende og motoriserede samfund, som vores har udviklet sig til«.

poul.husted@pol.dk